

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

на

комисията за изготвяне на проект за тълкувателно решение по т. д. № 5/2017 г. на ОСГТК, определена с разпореждане от 09.10.2017 г. на председателя на Върховния касационен съд, в състав: съдия Албена Бонева (докладчик), съдия Даниела Стоянова и съдия Кристияна Генковска

Тълкувателното дело е образувано на осн. чл. 128, ал. 1 ЗСВ по въпрос, поставен по реда на чл. 292 ГПК, с Определение № 167 от 25.07.2017 г. по т. д. № 950/2017 г., от състав на Първо търговско отделение на Върховния касационен съд: **„Кога става изискуемо задължението за връщане на дадено имуществено благо в хипотеза на чл. 55, ал. 1, пр. 1-во ЗЗД – при начална липса на основание, и от кой момент се дължи обезщетението за забава?“**

Комисията, на основание т. 7.1. от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС, проведе подготвително заседание на 17.11.2017 г., на което прие следното:

По първата част от въпроса, по който е образувано тълкувателното дело – **„Кога става изискуемо задължението за връщане на дадено имуществено благо в хипотеза на чл. 55, ал. 1, пр. 1-во ЗЗД“**, са дадени разяснения в т. 7 от Постановление № 1/28.05.1979 г. на Пленума на ВС на РБ. Прието е, че основанието за престиране не е налице при самото му извършване, поради което оттогава е изискуемо вземането в първата хипотеза на чл. 55, ал. 1 ЗЗД и оттогава започва да тече съответният давностен срок по чл. 114 ЗЗД.

В двете решения по чл. 290 ГПК, дали основание на тричленния състав на ВКС да сезира Общото събрание на Гражданска и Търговска колегия, по противоречив начин е разрешен въпросът от кога се дължи лихва за забава в хипотезата на чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД – от датата на престирането без основание (Решение № 985 от 01.09.2010 г. по гр. д. № 2924/2008 г. на ВКС, II г.о.) или от поканата до длъжника да изпълни (Решение № 176/13.06.2012 г. по т. д. № 1078/2010 г. на ВКС, I т.о.).

Комисията предлага на ОСГТК на ВКС, ако намира, че не са налице основания за изоставяне на тълкуването, дадено в ПП №1/1979 г. на ВС, да не се произнася отново по въпроса от кога става изискуемо задължението за връщането на даденото при начална липса на основание. По този въпрос няма и противоречиво произнасяне по чл. 290 ГПК.

Доколкото действително е налице противоречива съдебна практика на ВКС по тълкуването на чл. 86, ал. 1 ЗЗД в хипотезата на чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, комисията предлага на ОСГТК да отговори само на втората част от въпроса, поставен по реда на чл. 292 ГПК, като го преформулира по следния начин: **„При връщане на дадено при начална липса на основание, от кой момент се дължи обезщетението за забава?“**

Въпросът е разрешен противоречиво, освен в посочените в Определение № 167 от 25.07.2017 г. по т. д. № 950/2017 г. на ВКС, I т.о. решения, още и в:

- Решение № 1069/28.11.2008 г. по гр. д. № 2900/2007 г. III г.о. на ВКС – постановено по реда на ГПК от 1951 г., отм.; Решение № 224/2013 г. по т. д. № 981/2012 г. на II т.о. – в мотивите (**необходима е покана**);

- Решение № 172/2011 г. по гр. д. № 80/2010 г. на IV г.о. на ВКС – в отговора по чл. 290 ГПК (**не е необходима покана**).

КОМИСИЯ В СЪСТАВ:

съдия Албена Бонева, докладчик

съдия Даниела Стоянова

съдия Кристияна Генковска